

Metodický pokyn k plateniu preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby podľa § 34 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov od 1. januára 2019

Obsah

Úvodné ustanovenie

1. oddiel Povinnosť platiť preddavky na daň
 2. oddiel Preddavky na daň štvrťročné, mesačné a ich splatnosť
 3. oddiel Preddavkové obdobie
 4. oddiel Výpočet preddavkov na daň
 - 4.1 Posledná známa daňová povinnosť
 - 4.2 Výpočet preddavkov na daň
 5. oddiel Zmena poslednej známej daňovej povinnosti
 6. oddiel Platenie preddavkov na daň inak
 7. oddiel Platenie preddavkov na daň daňovníkmi s príjmami podľa § 5 ZDP v určených prípadoch
 8. oddiel Ukončenie platenia preddavkov na daň
 9. oddiel Kto neplatí preddavky na daň
- Záverečné ustanovenia

Úvodné ustanovenie

Tento metodický pokyn je zameraný na problematiku platenia preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby (ďalej len „preddavky na daň“) **počnúc preddavkovým obdobím, ktoré začína prvým dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby (ďalej len „daňové priznanie“) za rok 2018.** Do tohto metodického pokynu sú prevzaté všetky časti metodického pokynu k plateniu preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby od 1.1.2018 IRA č. 86/2017, ktoré sú aktuálne aj po 1.1.2019.

V ustanovení § 2 písm. u) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“) je pojem **preddavok na daň** definovaný ako povinná platba na daň, ktorá sa platí v priebehu zdaňovacieho obdobia, ak skutočná výška dane za toto obdobie nie je ešte známa. Platenie preddavkov na daň je upravené v § 34, § 51c a v prechodných ustanoveniach ZDP.

Podľa § 51c ZDP preddavok na daň sa platí miestne príslušnému správcovi dane v eurách, pričom po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.

1. oddiel Povinnosť platiť preddavky na daň

Vznik povinnosti platiť preddavky na daň daňovníkom dane z príjmov fyzickej osoby (ďalej len „daňovník“) závisí od výšky poslednej známej daňovej povinnosti. Podľa znenia ustanovenia **§ 34 ods. 1 ZDP preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 2 500 eur.** Pojem posledná známa daňová povinnosť je vymedzený v § 34 ods. 5 ZDP.

2. oddiel Preddavky na daň štvrťročné, mesačné a ich splatnosť

Preddavky na daň delíme na **štvrťročné a mesačné:**

- Ak **posledná známa daňová povinnosť daňovníka presiahla 2 500 eur a nepresiahla 16 600 eur**, daňovník je povinný platiť **štvrtročné** preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 poslednej známej daňovej povinnosti, ak ZDP neustanovuje inak. Štvrtročné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho štvrťroka.
- Ak **posledná známa daňová povinnosť daňovníka presiahla 16 600 eur**, daňovník je povinný platiť **mesačné** preddavky na daň, a to vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti, ak ZDP neustanovuje inak. Tieto preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho mesiaca.

Ak prípadne deň splatnosti preddavku na daň na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, za deň splatnosti sa v nadväznosti na § 27 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) považuje najbližší nasledujúci pracovný deň.

3. oddiel Preddavkové obdobie

Podľa § 34 ods. 1 ZDP **preddavkové obdobie** je obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období.

Na trvanie preddavkového obdobia má vplyv skutočnosť, či:

- **daňovník má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania v súlade so znením § 49 ZDP,**
- **posledný deň lehoty na podanie daňového priznania prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja** – v takomto prípade za posledný deň lehoty na podanie daňového priznania sa v nadväznosti na § 27 ods. 4 daňového poriadku považuje najbližší nasledujúci pracovný deň.

Napríklad, ak daňovník nebude mať predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za rok 2018, potom preddavkové obdobie po podaní daňového priznania za rok 2018 sa začne 2.4.2019 a skončí sa 31.3.2020, ale len v prípade, ak nebude mať daňovník predĺženú lehotu na podanie daňového priznania ani za rok 2019.

4. oddiel Výpočet preddavkov na daň

Na výšku preddavkov na daň má vplyv:

- **posledná známa daňová povinnosť** vypočítaná podľa § 34 ods. 5 ZDP,
- **štruktúra základu dane** – daňovník, ktorého základ dane tvorí súčet čiastkových základov dane z príjmov podľa § 5 a 6 ZDP, postupuje podľa **§ 34 ods. 10 ZDP**. Takýto daňovník neplatí preddavky na daň, ak čiastkový základ dane z príjmov podľa § 5 ZDP tvorí **viac ako 50 %** zo súčtu čiastkových základov dane podľa § 5 a 6 ZDP; ak čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti tvorí **50 % a menej** zo súčtu čiastkových základov dane podľa § 5 a 6 ZDP, preddavky na daň sa platia v polovičnej výške.

Výpočet percentuálneho podielu podľa čiastkových základov dane (ďalej aj „ČZD“):

$$\left[\frac{\text{ČZD podľa § 5 ZDP}}{\text{ČZD podľa § 5 ZDP} + \text{ČZD podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP} + \text{ČZD podľa § 6 ods. 3 a ods. 4 ZDP}} \right] \times 100.$$

Vyjadrené riadkami daňového priznania za rok 2018: $\left[\frac{r. 40}{(r. 40 + r. 47 + r. 65)} \right] \times 100.$

4. 1 Posledná známa daňová povinnosť

Poslednou známou daňovou povinnosťou sa podľa **§ 34 ods. 5 ZDP** rozumie daň vypočítaná:

- zo základu dane (ČZD) z príjmov podľa § 5, § 6 ods. 1 a 2 ZDP zníženého o odpočet daňovej straty a príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 ZDP uvedeného v poslednom daňovom priznaní,
- zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka podľa § 11 ods. 2 písm. a) ZDP (ďalej len „nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka“) platnú v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň,

- pri použití sadzby dane uvedenej v § 15 ZDP, platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň,
- takto vypočítaná daň sa zníži o daňový bonus podľa § 33 ZDP.

K nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka

Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 196/2018 Z. z. bola suma **životného minima** s účinnosťou od 1.7.2018 zvýšená zo sumy 199,48 eura na sumu **205,07 eura**. Táto suma je k 1.1.2019 platným životným minimom pre výpočet nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a suma **3 937,35 eura** [(19,2 x 205,07) = 3 937,344; po zaokrúhlení na eurocenty nahor 3 937,35] je rozhodujúca pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti na účely platenia preddavkov na daň podľa § 34 ods. 5 ZDP z daňového priznania za rok 2018.

Pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti sa nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka platná v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň, odpočítava **v plnej výške**, zodpovedajúcej 19,2-násobku sumy platného životného minima, bez ohľadu na to, či si daňovník v poslednom daňovom priznaní mohol vzhľadom na výšku vykázaného základu dane (resp. súčtu ČZD z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP) uplatniť plnú sumu nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka. Na uvedený cieľ je teda podstatné to, či daňovníkovi na predmetnú nezdaniteľnú časť základu dane vzniká nárok.

V prípade poberateľov dôchodkov uvedených v § 11 ods. 6 ZDP (napr. starobného dôchodku) pri výpočte nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka na účely platenia preddavkov na daň je rozhodujúce to, kedy im bol dôchodok priznaný a v akej výške im bol vyplatený v príslušnom zdaňovacom období:

- Ak daňovník **bol poberateľom dôchodku už k 1.1.2018**, v daňovom priznaní typu B za rok 2018 vyplní riadok 29 a na riadku 30 uvedie úhrnnú sumu dôchodkov podľa § 11 ods. 6 ZDP len vtedy, ak si uplatňuje zníženie základu dane na daňovníka alebo dosahuje príjmy podľa § 6 ZDP, základ dane za rok 2018 znižuje o sumu zodpovedajúcu (len) kladnému rozdielu medzi nezdaniteľnou časťou základu dane na daňovníka platnou na zdaňovacie obdobie roka 2018 vo výške 3 830,02 eura a úhrnnou sumou dôchodku a pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti znižuje základ dane za rok 2018 o kladný rozdiel medzi nezdaniteľnou časťou základu dane na daňovníka platnou na zdaňovacie obdobie roka 2019 vo výške 3 937,35 eura a úhrnnou sumou dôchodku, ktorá mu bola vyplatená v roku 2018 (s prihliadnutím na výšku súčtu ČZD z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP).
- Ak daňovník **nebol poberateľom dôchodku k 1.1.2018**, riadky 29 a 30 tlačiva daňového priznania typu B za rok 2018 nevyplní, základ dane za rok 2018 môže znížiť o nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka platnú na zdaňovacie obdobie roka 2018 v plnej výške 3 830,02 eura (len s prihliadnutím na výšku súčtu ČZD z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP) a na cieľ platenia preddavkov na daň na bežné zdaňovacie obdobie roka 2019 pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti základ dane za rok 2018 zníži o nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka platnú na zdaňovacie obdobie roka 2019 v plnej výške 3 937,35 eura.

Príklad č. 1:

Daňovníkovi bol priznaný starobný dôchodok k 1.3.2017. Táto skutočnosť nemala žiadny vplyv na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka za rok 2017, keďže k 1.1.2017 nebol poberateľom dôchodku uvedeného v § 11 ods. 6 ZDP. V daňovom priznaní typu B za rok 2018 daňovník vyplní príslušné riadky určené poberateľom dôchodku, pričom uvedie celoročný úhrn starobného dôchodku, ktorý mu bol vyplatený v roku 2018. Nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka si uplatní len po znížení o tento úhrn dôchodku. Na zdaňovacie obdobie roka 2019 platí preddavky na daň na základe poslednej známej daňovej povinnosti vypočítanej zo základu dane za rok 2018, pričom nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka platnú na rok 2019 zníži o úhrn dôchodkov vyplatených v roku 2018 a uvedených v daňovom priznaní za rok 2018.

K sadzbe dane

Pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti sa používa **sadzba dane** uvedená v § 15 písm. a) prvý bod ZDP platná v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň.

Podľa § 15 písm. a) prvý bod ZDP sadzba dane zo základu dane fyzickej osoby zisteného podľa § 4 ZDP je 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima vrátane a 25 % z tej časti základu dane, ktorá presiahne 176,8-násobok platného životného minima. Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 196/2018 Z. z. bola suma **životného minima** s účinnosťou od 1.7.2018 zvýšená zo sumy 199,48 eura na sumu **205,07 eura**. Táto suma je k 1.1.2019 platným životným minimom aj pre výpočet sadzby dane podľa § 15 písm. a) prvý bod ZDP, preto **176,8-násobok platného životného minima je suma 36 256,38 eura**.

Výška preddavkov na daň vyčíslených z poslednej **známej daňovej povinnosti sa až do konca preddavkového obdobia nemení**.

4. 2. Výpočet preddavkov na daň

V preddavkovom období začínajúcom od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za rok 2018 v roku 2019 do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania za rok 2019 v roku 2020 sa platia preddavky na daň podľa poslednej známej daňovej povinnosti vypočítanej z údajov uvedených **v daňovom priznaní typu B za rok 2018**, a to:

- **zo súčtu čiastkových základov dane uvedených na r. 40 + r. 55 + r. 65** (zo súčtu ČZD z príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP zníženého o odpočet daňovej straty a príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 ZDP) **a sumy uvedenej na r. 79** (suma príspevkov, o ktorú sa zvyšuje základ dane podľa § 11 ods. 9 a 13 ZDP); v prípade uplatnenia metódy vyňatia príjmov po znížení aj o údaj uvedený na r. 82 daňového priznania typu B za rok 2018,
- **zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka** platnú v zdaňovacom období roku 2019, t. j. o 3 937,35 eura,
- pri použití **sadzby dane** podľa § 15 písm. a) prvý bod ZDP platnej v roku 2019 (v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň), čiže 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne sumu 36 256,38 eura a 25 % z tej časti základu dane, ktorá presiahne sumu 36 256,38 eura,
- takto vypočítaná daň sa **zniži o sumu daňového bonusu podľa § 33 ZDP** [na vyživované dieťa (deti)] uvedenú **na r. 106** daňového priznania typu B za rok 2018.

Príklad č. 2:

Daňovníčka popri zamestnaní podniká na základe živnostenského oprávnenia a v roku 2018 dosiahla aj iné druhy príjmov, preto podáva daňové priznanie typu B. Syn študoval na vysokej škole dennou formou, v máji 2018 štúdium úspešne ukončil vykonaním štátnej záverečnej skúšky. Daňovníčka si dodatočne v daňovom priznaní uplatňuje za mesiace január až máj nárok na daňový bonus na vyživované dieťa podľa § 33 ZDP vo výške 107,80 eura (21,56 eura x 5 mesiacov), lebo splnila aj ďalšie podmienky na jeho uplatnenie. V daňovom priznaní má na príslušných riadkoch vyplnené údaje rozhodujúce pre výpočet poslednej známej daňovej povinnosti a preddavkov na daň (uvedené ďalej).

Výpočet poslednej známej daňovej povinnosti ovplyvňujú sumy na riadkoch 40, 55, 65, 79, 82 a 106 daňového priznania typu B za rok 2018:

		v eurách
r. 40	Základ dane (ČZD) (r. 38 – r. 39)	9 352,80
r. 55	Znížený ČZD z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP o stratu z predchádzajúcich zdaňovacích období maximálne do sumy v r. 47 (r. 47 – r. 54)	30 600,00
r. 65	Základ dane (ČZD) z príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 ZDP	2 500,00
r. 79	Suma príspevkov, o ktorú sa zvyšuje základ dane podľa § 11 ods. 9 a 13 ZDP	-
r. 82	Úhrn vyňatých príjmov podľa § 5, 6 a 8 ZDP [základov dane (+) a daňových strát (-)]	-
r. 106	Nárok na daňový bonus (na jedno dieťa alebo úhrn na viac vyživovaných detí) podľa § 33 ZDP	107,80

Základ dane: $r. 40 + r. 55 + r. 65 + r. 79 - r. 82 = 9\,352,80 + 30\,600,00 + 2\,500,00 + 0 - 0 = 42\,452,80$ eura.

Základ dane znížený o nezdaniiteľnú časť základu dane na daňovníka platnú pre rok 2019:
42 452,80 – 3 937,35 = 38 515,45 eura.

Daň zo zníženého základu dane je 19 % zo sumy 36 256,38 eura a 25 % zo sumy 2 259,07 eura (38 515,45 – 36 256,38), t. j. po zaokrúhlení na eurocenty nadol predstavuje daň 7 453,47 eura (6 888,7122 + 564,7675).

Posledná známa daňová povinnosť (daň po znížení o daňový bonus na vyživované dieťa podľa § 33 ZDP): 7 453,47 – 107,80 = 7 345,67 eura.

Výpočet preddavkov na daň ovplyvňujú sumy uvedené na riadkoch 40, 47 a 65 daňového priznania typu B za rok 2018:

		v eurách
r. 40	Základ dane (ČZD) z príjmov podľa § 5 ZDP	9 352,80
r. 47	Základ dane (ČZD) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP	33 600,00
r. 65	Základ dane (ČZD) z príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 ZDP	2 500,00

Posledná známa daňová povinnosť predstavuje 7 345,67 eura, čo je viac ako 2 500 eur a menej ako 16 600 eur, preto by daňovníčke vznikla povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške $\frac{1}{4}$ zo sumy 7 345,67, čo je 1 836,4175 eura, po zaokrúhlení na eurocenty nadol 1 836,41 eura.

Pri výpočte preddavkov na daň je ale potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že jedným z ČZD uvedených v daňovom priznaní za rok 2018 je aj ČZD z príjmov zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP.

Výpočet percentuálneho podielu ČZD podľa § 5 ZDP na súčte ČZD podľa § 5 a § 6 ZDP:

$$[r. 40 / (r. 40 + r. 47 + r. 65)] \times 100 = [9 352,80 / (9 352,80 + 33 600,00 + 2 500,00)] \times 100 = 20,5769 \%$$

Podiel ČZD z príjmov podľa § 5 ZDP netvorí viac ako 50 % zo súčtu ČZD z príjmov podľa § 5 a § 6 ZDP, preto štvrtročné preddavky na daň sa platia v polovičnej výške (až tento výsledok sa zaokrúhli v súlade s § 47 ods. 1 ZDP na eurocenty nadol), t. j. po zaokrúhlení na eurocenty nadol predstavujú 918,20 eura (1 836,4175 : 2 = 918,20875).

Ak nebude mať daňovníčka predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za rok 2018, bude v preddavkovom období od 2.4.2019 platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 918,20 eura.

Príklad č. 3:

Ak by daňovníčka uvedená v príklade č. 2 zaplatila v roku 2019 preddavok na daň za prvý štvrtrok vo výške 292,40 eura v marci 2019 (vypočítaný z daňového priznania za rok 2017), preddavok na daň za druhý štvrtrok vo výške 918,20 eura v júni 2019, preddavok na daň za tretí štvrtrok vo výške 918,20 eura v septembri 2019, preddavok na daň za štvrtý štvrtrok 2019 vo výške 918,20 eura v decembri 2019 a preddavok na daň za prvý štvrtrok 2020 vo výške 918,20 eura v marci 2020 (vypočítané z daňového priznania za rok 2018), potom na úhradu dane daňovníčky za rok 2019 by sa započítali zaplatené preddavky na daň v sume 3 047 eura, čo je 292,40 eura **za prvý štvrtrok 2019** a po 918,20 eura **za druhý, tretí a štvrtý štvrtrok 2019**, pričom by to platilo aj vtedy, ak by tieto preddavky na daň boli zaplatené oneskorene, **najneskôr však do lehoty na podanie daňového priznania za rok 2019**.

5. oddiel Zmena poslednej známej daňovej povinnosti

Pri zmene poslednej známej daňovej povinnosti z podaného daňového priznania v bežnom zdaňovacom období k začiatku preddavkového obdobia sa preddavky na daň splatné do začiatku tohto preddavkového obdobia **nemenia**. Ak preddavky na daň zaplatené do tejto zmeny **sú vyššie** ako preddavky na daň vypočítané z podaného daňového priznania, suma preddavkov na daň z poslednej známej daňovej povinnosti prevyšujúca sumu preddavkov na daň vypočítaných z podaného daňového priznania **sa započíta** na úhradu ďalších preddavkov na daň platených po tejto zmene **alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vráti**. Na postup správcu dane pri vrátení preddavkov na daň na základe žiadosti daňovníka sa použijú ustanovenia daňového poriadku.

Príklad č. 4:

Ak by daňovníčka zaplatila v marci 2019 štvrtročný preddavok na daň splatný 1.4.2019 vo výške 292,40 eura, pričom od 2.4.2019 by mala povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 918,20 eura (vypočítané z daňového priznania za rok 2018), potom preddavok na daň zaplatený v marci 2019, by sa nemenil (nemusel by nič doplatiť). V opačnom prípade, ak by daňovníčka mala povinnosť zaplatiť štvrtročný preddavok na daň splatný 1.4.2019, napríklad vo výške 1 893,44 eura, a tento by aj skutočne zaplatila do 1.4.2019, pričom od 2.4.2019 by mala povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 918,20 eura (vypočítané z daňového priznania za rok 2018), rozdiel 975,24 eura by sa započítal na úhradu ďalších preddavkov na daň platených po tejto zmene, ak by daňovníčka nepožiadala o vrátenie tohto rozdielu.

6. oddiel Platenie preddavkov na daň inak

V súlade so znením § 34 ods. 4 ZDP v odôvodnených prípadoch môže správca dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky na daň inak.

7. oddiel Platenie preddavkov na daň daňovníkmi s príjmami podľa § 5 ZDP v určených prípadoch

V zmysle § 34 ods. 6 ZDP **daňovník s neobmedzenou daňovou povinnosťou** [daňový rezident Slovenskej republiky (ďalej len „SR“)] s príjmami zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP, ktorý vykonáva závislú činnosť u zamestnávateľa, ktorý nie je platiteľom dane ani zahraničným platiteľom dane podľa § 48 ZDP, platí preddavky na daň z týchto príjmov zo závislej činnosti miestne príslušnému správcovi dane vo výške vypočítanej z príjmu vyplateného, poukázaného alebo pripísaného na účet daňovníka v príslušnom kalendárnom mesiaci spôsobom podľa § 35 ZDP (výpočet preddavkov na daň zo zdaniteľnej mzdy). Tieto preddavky na daň sú splatné do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daňovníkovi bol takýto príjem vyplatený, poukázaný alebo pripísaný na účet. Začatie poberania tohto príjmu je povinný daňovník oznámiť miestne príslušnému správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom mu po prvýkrát bol takýto príjem vyplatený, poukázaný alebo pripísaný.

Príklad č. 5:

Daňový rezident SR vykonáva závislú činnosť na území SR na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej na dobu piatich mesiacov so spoločnosťou so sídlom v Českej republike, ktorá nemá stálu prevádzkareň na území SR. Tieto príjmy sú v SR zdaniteľné (daňový rezident SR vykonáva závislú činnosť na území SR). Keďže jeho český zamestnávateľ nemá na území SR stálu prevádzkareň, ani nezamestnáva na území SR osoby viac ako 183 dní, nestáva sa zahraničným platiteľom dane v zmysle § 48 ZDP, a preto je daňovník povinný platiť preddavky na daň v súlade s § 34 ods. 6 ZDP a po skončení zdaňovacieho obdobia je povinný podať daňové priznanie za podmienok uvedených v § 32 ZDP.

V súlade s § 34 ods. 7 ZDP je povinný platiť preddavky na daň **daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou** (daňový nerezident SR) s príjmami podľa § 16 ods. 1 písm. b) ZDP (zo závislej činnosti vykonávanej na území SR), ak vykonáva závislú činnosť u zamestnávateľa, ktorý nie je platiteľom dane ani zahraničným platiteľom dane podľa § 48 ZDP. Tento daňovník platí preddavky na daň z týchto príjmov (zo závislej činnosti vykonávanej na území SR) miestne príslušnému správcovi dane vypočítané z príjmu vyplateného, poukázaného alebo pripísaného na účet daňovníka v príslušnom kalendárnom mesiaci zníženého o pomernú časť nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka, pri použití sadzby dane podľa § 15 ZDP, platných v zdaňovacom období, za ktoré boli príjmy vyplatené, poukázané alebo pripísané. Tieto preddavky na daň sú splatné do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol daňovníkovi takýto príjem vyplatený, poukázaný alebo pripísaný na účet. Začatie poberania tohto príjmu je daňovník povinný oznámiť miestne príslušnému správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom mu po prvýkrát bol takýto príjem vyplatený, poukázaný alebo pripísaný. Ak zo zmluvy, na základe ktorej tento daňovník poberá príjmy,

- a) vyplýva, že na území SR sa bude zdržiavať viac ako 183 dní, platí preddavky na daň od začiatku svojho pobytu na území SR,
- b) nevyplyva, že na území SR sa bude zdržiavať viac ako 183 dní, platí preddavky na daň až za kalendárny mesiac nasledujúci po uplynutí 183 dní pobytu na území SR.

Pri výpočte sa použije sadzba dane podľa § 15 písm. a) prvý bod ZDP, platná v zdaňovacom období, za ktoré boli príjmy vyplatené, poukázané alebo pripísané. Pri aplikácii tohto ustanovenia sa v prípade príjmov vyplatených za január a ďalšie mesiace použije sadzba dane podľa § 15 písm. a) prvý bod ZDP s tým, že vzhľadom na zdaňovanie týchto príjmov za jednotlivé kalendárne mesiace sa prihliadne aj na znenie § 35 ZDP.

Napríklad preddavok na daň za január 2019 sa vypočíta zo súčtu:

19 % zo sumy 3 021,37 eura + 25 % zo sumy prevyšujúcej 3 021,37 eura.

Příklad č. 6:

Francúzska spoločnosť, ktorá v SR nemá stálu prevádzkareň, vyslala na územie SR svojho zamestnanca, aby pre slovenského zákazníka tejto spoločnosti, istú s. r. o. so sídlom na území SR, vykonal montáž technologickej linky. Podľa uzatvorenej zmluvy doba pobytu tejto fyzickej osoby na území SR má predstavovať 8 mesiacov. Podľa čl. 5 ods. 3 príslušnej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia (č. 73/1975 Zb.) francúzskej spoločnosti u nás stála prevádzkareň nevznikla. Ak by zamestnanec francúzskej spoločnosti vykonával závislú činnosť v SR a zdržal by sa v SR menej ako 183 dní, tento príjem by u nás nebol zdaniteľný (čl. 16 ods. 2 zmluvy) a podliehal by zdaneniu len vo Francúzsku. Keďže však ide o obdobie dlhšie než 183 dní, nie je splnená jedna z podmienok podľa čl. 16 ods. 2 tejto zmluvy a príjem podlieha zdaneniu v SR. Francúzska spoločnosť sa nestáva zahraničným platiteľom dane v zmysle § 48 ZDP – nemá v SR stálu prevádzkareň, pričom zamestnáva tu osobu viac ako 183 dní, ale ide o poskytovanie služieb v zmysle § 16 ods. 1 písm. c) ZDP. Daňovník je povinný oznámiť začatie poberania tohto príjmu miestne príslušnému správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom mu po prvýkrát bol takýto príjem vyplatený (resp. poukázaný alebo pripísaný) a začať si sám platiť preddavky na daň.

8. oddiel Ukončenie platenia preddavkov na daň

Podľa § 34 ods. 8 ZDP, ak daňovník skončil podnikanie, inú samostatnú zárobkovú činnosť, prenájom (§ 17 ods. 9 ZDP), poberanie príjmov z použitia diela a použitia umeleckého výkonu (§ 6 ods. 4 ZDP) a výkon závislej činnosti a poberanie príjmov (§ 5 ZDP), z ktorých sa platia preddavky na daň podľa § 34 ods. 6 a 7 ZDP, **nie je povinný platiť preddavky na daň, a to od platby preddavku, ktorá je splatná po dni, v ktorom došlo k zmene rozhodujúcich skutočností**; daňovník s príjmami podľa § 6 ods. 4 ZDP oznámi túto skutočnosť správcovi dane.

V zmysle § 17 ods. 9 ZDP sa za skončenie podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo prenájmu považuje zánik oprávnenia, osvedčenia alebo iného rozhodnutia na výkon činnosti, prerušenie alebo pozastavenie a neobnovenie podnikania do lehoty na podanie daňového priznania (s výnimkou sezónnych činností) alebo skončenie poberania príjmov z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo poberania príjmov z prenájmu.

- Napríklad, ak daňovník podnikal na základe živnostenského oprávnenia a na základe oznámenia o pozastavení prevádzkovania živnosti, ktoré doručil v októbri 2018 živnostenskému úradu, si pozastavil prevádzkovanie živnosti vo všetkých predmetoch podnikania do konca septembra 2019, takže je zrejme, že činnosť neobnoví do lehoty na podanie daňového priznania (za rok 2018), ide v zmysle § 17 ods. 9 ZDP o skončenie podnikania (s povinnosťou úpravy základu dane podľa § 17 ods. 8 ZDP) a v súlade s § 34 ods. 8 ZDP daňovník prestáva byť povinný platiť preddavky na daň.
- Ak daňovníkovi plynú niekoľko druhov príjmov podľa § 6 ZDP, napr. príjmy zo živnosti podľa § 6 ods. 1 písm. b) ZDP a príjmy z prenájmu nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 3 ZDP, ukončenie živnostenského podnikania v tomto prípade nespôsobuje zánik povinnosti platenia preddavkov na daň. Daňovník naďalej poberá príjmy z prenájmu, pričom v zmysle citovaného ustanovenia nie je rozhodujúce, či sú zdaniteľné (môžu byť aj vo výške nepresahujúcej 500 eur ročne).
- Povinnosť platiť preddavky na daň sa nevzťahuje na daňovníka, ktorý po skončení podnikania naďalej poberá príjmy zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP zdaňované preddavkovo podľa § 35 ZDP, alebo príjmy z kapitálového majetku podľa § 7 ZDP, alebo ostatné príjmy podľa § 8 ZDP, resp. príjmy zdaňované zrážkou podľa § 43 ZDP alebo ich kombináciu. Napríklad, ak daňovník, ktorý podnikal popri zamestnaní, ukončí podnikanie, už nemá povinnosť platiť ďalšie preddavky na daň podľa § 34 ZDP, aj keď príjmy zo závislej činnosti zdaňované podľa § 35 ZDP mu naďalej plynú.
- Ak daňovník dosahuje príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu, resp. z použitia diela alebo použitia umeleckého výkonu a zároveň dosahuje aj príjmy zo závislej činnosti,

z ktorých platí preddavky na daň podľa § 34 ods. 6 a 7 ZDP a skončí niektorú z uvedených činností, naďalej je povinný platiť preddavky na daň podľa § 34 ZDP.

- Ak daňovník vykonávajúci závislú činnosť na území SR u zamestnávateľa, ktorý nie je platiteľom dane a ani zahraničným platiteľom dane podľa § 48 ZDP, ukončí vykonávanie závislej činnosti a poberanie týchto príjmov, neplatí preddavky na daň v zmysle § 34 ods. 8 ZDP, a to od preddavku, ktorý je splatný po dni, v ktorom došlo k ukončeniu výkonu závislej činnosti alebo poberania príjmov, z ktorých sa platili preddavky na daň podľa § 34 ods. 6 a 7 ZDP.

9. oddiel Kto neplatí preddavky na daň

Preddavky na daň neplatí daňovník,

- ktorý poberal v predchádzajúcom zdaňovacom období len príjmy:
 - uvedené v § 7 ZDP (z kapitálového majetku), alebo
 - uvedené v § 8 ZDP (ostatné príjmy), alebo
 - z ktorých sa daň vyberá zrážkovým spôsobom (§ 43 ZDP), alebo
 - zo závislej činnosti zdaňované preddavkovým spôsobom podľa § 35 ZDP,
- ktorý mal kombináciu uvedených príjmov,
- ktorý okrem príjmov podľa § 6 ZDP dosahuje aj príjmy zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP a čiastkový základ dane z príjmov podľa § 5 ZDP tvorí viac ako 50 % zo súčtu čiastkových základov dane z príjmov podľa § 5 a § 6 ZDP,
- ktorého posledná známa daňová povinnosť nepresiahla sumu 2 500 eur.

Z ustanovenia § 34 ods. 11 ZDP vyplýva, že správca dane vráti do 30 dní odo dňa podania žiadosti daňovníka zaplatené preddavky na daň, ak daňovníkovi nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa ZDP, alebo rozdiel zaplatených preddavkov na daň, ak daňovník zaplatil preddavky na daň v sume vyššej, akú bol povinný zaplatiť podľa ZDP. Na postup správcu dane pri vrátení takto zaplatených preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň sa použijú ustanovenia daňového poriadku.

Záverečné ustanovenia

Zrušuje sa Metodický pokyn k plateniu preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby podľa § 34 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov od 1. januára 2018.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
December 2018*